Ao. 1856.
Dingsdag

No. 37.
25 Maart.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Burgerlijke Stand.

Paramaribo, den 23 Maart 1856.

Op den 14 Maart 1856 zijn in ondertrouw opgenomen:

Geraldus Cornelis Wilhelmus van Axel
en
Charlotte Christina Becker.

Charles François Samson
en
Theodora Nordina Jessurun, zich noemende en schrijvende Theodora Nordina de Meza.

De Adjunct Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
A. F. VAN AMSON.

Tweede afkondiging.

POLITIE.

Gedurende de afgeloopene week is bij de Politie opgaaf gedaan, dat zich uit de stad en hare omstreken heeft verwijderd:

De slaaf *Castor*, aankomende den boedel Wed. G. N. Linck geb. Vogt.

Terwijl sedert 1 Februarij ll als afwezig zijn opgegeven:

1o. De slavin *Caro*, aankomende Helena Schmidt geb. Mengel.

2o. De slaaf *Frans*, aankomende F. Neumann.

3o. De slaaf *Alboheur*, aankomende de minderjarigen Juliaan, Elisabeth en Antoinette Kuhn.

Elk en een iegelijk wordt ernstig aangemaand, om voorzeide slaven niet op te houden, te huisvesten, of voor zich te doen arbeiden, daar men zich door zoodanige handelwijze zou blootstellen aan de straffen bij de Publicatie van 5 Februarij 1834, G. B. No. 1, vastgesteld.

Paramaribo, den 21 Maart 1856.

De Procureur Generaal,
J. Æ. LISMAN.

POLITIE.

Bij de Politie aangifte gedaan zijnde, van het vermissen van een *onopgeboeid* **CORJAAL** gemerkt William Cummings, — zoo wordt een ieder gewaarschuwd, om voormeld Corjaal niet te koopen, en uitgenoodigd, om dit Vaartuig, wanneer hetzelve ter verkoop mogt worden aangeboden, aan te houden, en daarvan onmiddellijk ten burele der Politie 1e. Afdeeling, gehouden wordende aan den *Waterkant* bij de *Platte Brug*, aangifte te doen.

Paramaribo, den 21 Maart 1856.

De Procureur Generaal,
J. Æ. LISMAN.

Transporten.

(3614) Den 19n. Maart 1856. J. C. Gomperts, Vendumeester, aan J. H. C. Wolff, van de Erven en daaropstaande Gebouwen aan de Voorstad *Zeelandia*, 1e. Buitenwijk No. 64, O. W. La. A No. 17 en 18.

Idem. Dezelve aan Denzelve, van het Huis en Erf aan de *Wichers Straat*, 1e. Buitenwijk No. 62 *a b*, O. W. La. A No. 35.

Idem. Dezelve aan C. Sprillenberg, van den Grond *Curaçao*, gelegen aan de *Wanica Kreek*.

Idem. Dezelve aan J. S. Swijt, voor zijne minderjarige kinderen S. M. J. J. en M. R. Swijt, van het Huis en Erf op den hoek van de *Steenbakkerij* en *Zwartenhovenbrug straten*, N. W. La. C No. 121, O. W. La. D No. 285.

Idem. Dezelve aan Ik. Emanuels, van de plantaadje *Akkerboom*, gelegen aan de rivier *beneden Commewijne*.

Idem. Dezelve aan C. van Favereij, voor hare minderjarige dochter C. W. van Favereij, van het blooten Erf aan de *Wageweg straat*, N. W. La. B No. 144, O. W. La. D No. 87.

Idem. Dezelve aan S. L. Hijmans, van het Erf met de daarop staande Gebouwen aan de *Steenbakkerij straat*, N. W. La. C No. 183, O. W. La. D No. 316.

Den 20n. F. L. Pichot qq. C. Barends n. ux. aan J. F. en C. A. Affourtit, van het Erf met de daaropstaande Gebouwen aan de 1e. Buitenwijk, bekend onder No. 53.

Paramaribo, den 21 Maart 1856.

De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

(4323) De Exploicteur bij het Geregtshof in de kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 28 Maart 1856, des voormiddags ten *half negen* ure, publiek bij executie verkoopen:

Het Erf met al de daarop staande Gebouwen gelegen alhier aan de *Saramacca straat* La. E No. 19, aankomende Jacob Petzoldt.

Paramaribo, den 24 Maart 1856.
SIMON ABENDANON Sz.

SEQUESTERS

van plantaadje *George Hendrik*, bieden bij inschrijving, tegen *Contante betaling*, te koop aan:

30 BALEN SCHOONE KATOEN,
liggende ter Landswaag.

De inschrijvings billetten zullen ter Griffie van het Geregtshof tot **HEDEN MORGEN** ten *negen* ure aangenomen en aldaar geopend worden ten overstaan van den Heer gecommitteerde tot de zaken van Curatele en Sequestratie.

Het hoogste bod goedgekeurd wordende, zal de *Katoen*, onmiddellijk na de toewijzing, in ontvang moeten genomen worden. (3388)

Paramaribo, den 25 Maart 1856.

Iets nieuws over China.

Het Engelsche *Athenaeum* deelt een schrijven mede van den welbekenden geleerden sir John Bowring, gouverneur van Hong-Kong, hetwelk zooveel wetenswaardigs bevat, dat wij niet aarzelen het hier op te nemen:

Sir John Bowring heeft ons een afschrift gelaten van een brief over de bevolking van China, gerigt aan het bureau van statistiek te Londen, welks inhoud wij hier onzen lezers mededeelen. Sir John Bowring behandelt, zoo als wij zien zullen, de meest belangrijke punten van het maatschappelijke leven der Chinezen; hij spreekt over de bevolking. Hij schrijft ook over veelwijverij, die vreemde instelling welke de Mormonen op nieuw hebben ingevoerd in de gedachten en bespiegelingen der Westersche wereld. In de derde plaats beschrijft hij de voeding en natuurlijke voortbrengselen in China. Over elk dezer onderwerpen zal het onzen lezer misschien aangenaam zijn, de nieuwste inlichtingen te kunnen verkrijgen van zulk een waardigen getuige, als sir John Bowring blijkt te zijn, terwijl hij die geeft in een half-officielen vorm, ten eerste over

De bevolking.

Er is geene officiële telling gedaan sedert den tijd van Kia-King, drie en veertig jaar geleden. De nauwkeurigheid van die opgave van 362,447,183 inwoners wordt zeer in twijfel getrokken. Ik denk dat onze meerdere kennis van het land ons het regt geeft met tamelijke zekerheid de tegenwoordige bevolking van het Chinesche rijk te houden voor tusschen de 350 en 400,000,000 zielen. De strafwetten in China schrijven eene algemeene volkstelling voor; en ligchaamsstraffen, algemeen bestaande in een 100 stokslagen, worden toegepast op degenen die nalatig zijn in de opgaven. Het opzigt is toevertrouwd aan de oudsten van het district, en de telling moet jaarlijks hernieuwd worden; evenwel heb ik geene bijzondere aanleiding te gelooven, dat de wet genoorzaamd of het verzuim behoorlijk gestraft wordt.

Verdeeling der bevolking: Volgens aloud gebruik, wordt de bevolking in China onder vier hoofden gebragt: 1o. geleerden, 2o. landbouwers, 3o. werklieden, 4o. kooplieden. Er bestaat eene talrijke klasse die bijna beschouwd wordt als maatschappelijke verstootelingen: zooals tooneelspelers, spelers van beroep, bedelaars, schuldigverklaarden, veroordeelden; en deze worden waarschijnlijk bij de opgaven niet medegerekend. In de meer afgelegen streken van het land vergenoegt de opgevende ambtenaar zich misschien met een gemiddeld getal op te geven van meer toegankelijke en beter bevolkte plaatsen.

Ik heb geene gelegenheid om eenige voldoende opgaven te verkrijgen van de verhouding der getallen van menschen van verschillenden leeftijd in China of van de betrekkelijke sterfte op verschillende leeftijden. Evenwel bestempelen de Chinezen elk tiental jaren met eene andere benaming; de ouderdom van 10 jaren wordt genoemd de eerste trap; 20, het einde der jeugd; 30, sterkte en huwelijk; 40, officieel bekwaam; 50, de dwaling inziende; 60, het einde van een Cyclus; 70, de zeldzame oude vogel; 80, het verroest gelaat; 90, uitgesteld; 100, de uiterste ouderdom.

Onder de Chinezen vermeerdert de eerwaardigheid naar het aantal jaren. Ik maakte, eenige jaren geleden, kennis met een priester van Buddha, die in het klooster woonde van Tien Tung, nabij Ningpo, die meer dan 100 jaar oud was, en dien lieden van aanzien gingen opzoeken om hunnen eerbied te bewijzen en zijne handteekening te verkrijgen. Hij had de beleefdheid mij die ook te geven. Er bestaan niet alleen vele inrigtingen voor het onderhoud van bejaarden, maar de wet legt strenge straffen op aan diegenen, die weigeren de armen te verzorgen bij het vermeerderen der jaren. Ouderdom kan ook pleiten voor misdaad, en straf voorkomen of verminderen. Bij Keizerlijke besluiten worden somtijds geschenken uitgereikt aan alle behoeftige oude lieden van het rijk.

Landverhuizing uit China.

De aanhoudende stroom van landverhuizers uit China en het geheel ontbreken van landverhuizers naar China is een treffend bewijs voor de talrijke bevolking; want hoewel de landverhuizing voornamelijk beperkt is tot twee gewesten, namelijk Kwangtung en Fookien, die te zamen tusschen de 34 en 35,000.000 inwoners hebben, ben ik geneigd te gelooven dat bijna 3,000,000 menschen allen uit deze streken zich in vreemde gewesten ophouden. In het rijk van Siam schat men het aantal Chinezen op anderhalf millioen, waarvan niet minder dan 1,000.000 in de hoofdstad Bangkok wonen. Ze worden in grooten getale gevonden op al de eilanden van den Indischen Archipel. Volgens eene naauwkeurige census zijn er alleen op Java 136,000 Chinezen; Cochinchina wemelt van Chinezen. In deze kolonie zijn er altijd drie of meer schepen vol Chinesche landverhuizers naar Californie en andere plaatsen. Velen gaan naar Australie, naar de Philippijnsche en Sandwichs-eilanden, naar de Westkust van Midden- en Zuid-Amerika, en sommigen bereiken zelfs Britsch Indie. Naar de Britsche bezittingen in West-Indie is de landverhuizing aanmerkelijk geweest, naar de Havannah nog aanmerkelijker. De jaarlijksche aankomenden in Singapore worden geschat op een gemiddeld getal van 10,000, waarvan niet minder dan 2000 terugkeeren.

Niet minder opmerkelijk dan deze landverhuizing over zee is die van de Chinezen naar Mantchurie en Tibet, waarbij men in het oog moet houden dat de groote en vruchtbare eilanden van Formosa en Hainan grootendeels op de inboorlingen veroverd werden door aanhoudende invallen der Chinesche volk-planters. Nu zijn deze meest allen van het mannelijk geslacht, niet eene vrouw op de 10,000 man; van daar misschien de geringe maatschappelijke waarde van een kind van het vrouwelijke geslacht in China. Evenwel schijnt dit gedurig uittrekken van menschen geenszins het getal te verminderen van de achterblijvenden. Weinig Chinezen verlaten hun land zonder het bepaalde voornemen van terug te keeren naar het vaderlijke erf, om te offeren op de graven der voorvaders, maar niet een van de tien ziet zijn geboorteland terug. Het getal van degenen die omkomen uit gebrek, uit verkeerd overleg, door schipbreuk en andere ongevallen, is aanmerkelijk.

Voedsel en Landbouw.

De kunst van drainage en besproeijing, van bewaring, toebereiding en toepassing der mest in eene menigte vormen, van vruchtbaarmaking der zaden, in een woord de geheele Chinesche landbouw verdient alle opmerking, en alles bewijst de ongeevenredigde opbrengst van den grond met de behoeften van het volk.

De Chinezen hebben hoegenaamd geene vooroordeelen omtrent hun voedsel, zij eten alles wat hen voeden kan. Honden, in het bijzonder als zij jong zijn, worden gewoonlijk voor voedsel verkocht, en ik heb in slagerswinkels groote honden zien hangen, gevild, met de ingewanden naast varkens en geiten; zelfs hebben de Chinezen niets tegen rotten en muizen, noch tegen het vleesch van apen en slangen: de zeekwab is eene deftige en kostbare lekkernij, die nooit ontbreekt evenmin als de eetbare vogelnestjes, op ieder feest waar men de gasten meent te moeten onthalen. Onuitgebroeide eenden en kippen vormen een geliefkoosd eten. Evenmin wekken de eerste beginselen van bederf hunne walging, bedorven eijeren worden geenszins verworpen. Visch is het meest gezocht, wanneer zij door sterke lucht meer geur aan de rijst geeft.

Even als het voedsel van de Chinezen grootendeels taai, grof en weinig kostbaar is, even zoo goedkoop zijn hunne dranken. De dronkenschap is eene zeldzame ondeugd in China en sterke dranken worden weinig gebruikt. Thee is de algemeene nationale drank, en hoewel zij daar niet duurder is dan 3 tot 6 stuivers per pond, wordt een aftreksel van min kostbare bladen gewoonlijk gebruikt, vooral in landstreken, die op eenigen afstand van de thee-districten liggen. In het eten en drinken zijn de Chinezen zeer matig en hebben genoeg aan twee maaltijden dagelijks: de zoogenaamde morgenrijst om 10 uur 's morgens en de avondrijst tegen 5 uur 's namiddags. Ik heb onder de Chinezen alleen een afkeer gevonden van het gebruik van melk, een zeer vreemd vooroordeel, vooral als men den invloed der Tartaren in aanmerking neemt, die zoo lang in het land geweest zijn, maar ik heb nooit gezien of gehoord dat boter, room, melk of karnemelk op eene Chinesche tafel gezet werd.

Eene wandeling door een paar straten van Londen.

Er zijn twee hoofdaders door welke het Londensche bloed tusschen het *fashionable West-End* en de plebeïsche *City* circuleert: deze zijn zuidelijk, evenwijdig met de Theems, het drukke *Strand* tusschen *Charing Cross* in het westen en *Temple Bar*, de oude, vervallende poort van de *City* oostwaarts, — en noordelijker, ongeveer in dezelfde rigting, met eene eenigzins zuidelijke helling, de beroemde *Oxfordstreet*, die van het *Hydepark* in het westen in eene regte lijd oostwaarts naar *Holborn*, en den steilen heuvel daar afloopt, en voorbij de beruchte gevangenis van *Newgate* tot in het hartje van de *City*.

Tusschen *Oxfordstreet* en het *Strand*, dat ter loops gezegd geen *Strand* is, maar alleen eene heerlijke, breede, zeer drukke straat, liggen eenige klassieke plekken voor de echte Londenaars. Wij zullen die te zamen bezoeken. Vlak bij de St. Paul's kerk, in de *City*, vereenigen zich de verlenging van het *Strand* eerst *Fleetstreet*, dan *Ludgatehill* genoemd, en het uiteinde van de noordelijke groote slagader in het westen, en als wij, geheel aan den anderen kant *Regentstreet* volgen, die loodregt op *Oxfordstreet* staat, en met een paar bogten langs de *Haymarket* en *Churzonstreet* het begin van het *Strand* bereikt, bij *Charing-cross*, hebben wij een langwerpigen driehoek, binnen welken een voornaam gedeelte van Londen ligt, dat noch tot de *City*, noch tot het *West-End* behoort, en, als eene soort van middelpunt, uiterst geschikt is tot het verblijf van den vreemdeling, die een korten tijd in Londen blijft, en overal heen wil gaan.

Het spreekt van zelf, dat ik u slechts eenige der voornaamste punten aanwijzen kan, die in ons bestek liggen. Het eerste waarop ik u opmerkzaam maak, is Londen's meest beroemd plein, *Trafalgar Square*, in den zuidwestelijksten hoek van onzen driehoek gelegen, juist daar waar het Strand begint. Wij blijven een oogenblik staan aan den zuidelijken kant, met den rug tegen de winkels en mindere huizen, die, naar mijn idée, het plein ontsieren. Vlak vóór ons, aan den noordkant, die iets hooger ligt dan de zuidelijke, ligt het gebouw van de *National Gallerij*, bijna vijfhonderd voet lang, en dat een millioen guldens kostte, om het tusschen de jaren 1832 en 36 op te rigten: het was oorspronkelijk bestemd om een klein zestigtal van schilderijen, die door het gouvernement tot een prijs van zes ton gouds aangekocht waren, te bewaren — en de geheele collectie bevat nu nog geen twee honderd nommers, — allen echter meesterstukken van oude kunstenaren. De eene helft, de westelijke, van het gebouw, is dus meer dan groot genoeg voor de kleine verzameling en de andere helft is ter beschikking gesteld van de koninklijke schilderakademie. Het is een grootsch gebouw, van twee verdiepingen, met een koepel in het midden, en een portaal op Korintische zuilen rustende, die voorheen het nu gesloopte paleis van George IV, het beruchte *Carlton House*, het tooneel van zoo vele orgiën, en van zoo veel ellende, versierden. Tusschen die zuilen trad de pas getrouwde Caroline van Brunswijk in het paleis om door haren echtgenoot, den eersten *gentleman* van Europa, met zijne beruchte »*mon Dieu, madame, que vous êtes mal chaussée!*" begroet te worden. Deze zuilen hebben de wankelende schreden van Sheridan gezien, toen hij, meer dan eens, van de tafel van den Prins Regent opstond, om zijne schitterende improvisaties in het parlement te houden. De Regent zelf, onder zijne schulden gebukt, trad van onder dezen zuilengang, te midden van het volk, schitterende met zijne prachtige epauletten van zuivere brillanten, die eene énorme som gekost hadden, van welke nog geen duit betaald was, terwijl hij lagchend de verzekering gaf aan een man uit het volk, die zijne bewondering der kostbare sieraden overluid uitte, »dat hij weldra een gedeelte van den last er van op zijne eigene schouders zou gevoelen;" — de vorst der uitgevers de oude John Murray heeft menigmaal tusschen deze zuilen door gestapt, trotsch op de eer, dat hij bij den vorst der losbollen ter tafel genoodigd was; — en nu: George IV en zijne vrienden zijn ten grave gedaald en het paleis is gesloopt, en door een *club house* vervangen; — en hunne dwaasheden en *gentlemanlike* liagheden zijn vergeten, — en alleen het goede,

dat zoo vele groote mannen te midden van hunne ligtzinnigheid bedreven, is overgebleven, en het komt mij voor, dat het (tot het geluk der menschheid) met de meeste aardsche dingen zoo gaat! — Het geheele gebouw van de *National Gallerij* heeft iets grootsch en indrukwekkends, jammer maar, dat het, zoo als alle andere gebouwen der stad, door rook en roet bijna zwart geverwd is. De oostkant van het plein aan onze regterhand, is versierd door eene reeks van huizen, trotsch en schoon gebouwd en bijna geheel en al ingenomen door *Morley's hôtel*, een der prachtigste van geheel Londen. Links zijn onderwetsche woningen met rijke winkels beneden, maar zoowel de west- als de zuidkant is niet in harmonie met het overige: alleen het oude paleis van de graven van Northumberland, achter onzen rug, zwaar en somber van uiterlijk en gekroond met den leeuw, de helmcier van het geslacht der Percies, is in waardige overeenstemming met het geheel.

Het midden van het plein prijkt met een zuil waarop een reusachtig standbeeld van Nelson staat, dat men wegens de nabijheid slecht ziet, regts en links zijn fonteinen en terrassen, die bij die van de *Place de la Concorde* vergeleken, klein en onbeduidend voorkomen, en meestal een leelijk, groenachtig water omhoog werpen, dat eerder afkeer dan genoegen opwekt. Aan de hoeken staan vier piedestals voor ruiterstandbeelden: slechts twee daarvan zijn tot dusver met zeer middelmatige kunstproducten bezet; de anderen staan nog, volgens *Punch*, te huur.

De indruk van het geheel is echter, niettegenstaande het gebrekkige in de details, zeer treffend, en als de zon schittert en de fonteinen plassen en de bonte menigte voorbij stroomt en in alle rigtingen zich verspreidt, en weder zonder zich te verdringen, de straatsteenen bedekt, staat men met genoegen een tijdlang daarnaar te kijken. Wij zullen echter over het plein heen wandelen en eventjes een paar straten daarachter doorloopen om een geheel ander tooneel te aanschouwen, hoewel wij weder ons op een *Square* bevinden. Het is het bekende *Leicester Square*, eene plaats rondom door logementen omgeven met enkele groote winkelhuizen en vertooningen van allerlei aard, panorama's en diorama's en wat niet al meer afgewisseld, terwijl het midden van het plein geheel en al bezet is door den koepel over *Wylde's Globe*, en zijn model van Sebastopol. *Leicester Square* en zijne hôtels, van welke de *Sablonnière* het voornaamste is, is de geliefkoosde verblijfplaats van alle vreemdelingen uit den middelstand in Londen, en de heerschende vooroordeelen tegen alle buitenlanders (behalve op dit oogenblik de Franschen) maken, dat *Leicester Square* bij den Londenschen burger in discrediet is. — Daar ziet men den langharigen, digtgeknoopten Italiaan, den opgeschikten luchtigen Franschman, den vuilen Spanjaard, die er uit ziet als een uit een melodrama weggeloopen held, terwijl de blonde, ruige Duitscher, met zijne vele ringen aan de vingers, zijne bonte vesten, u hier als overal onaangenaam in den weg loopt. Treedt maar in de koffijkamer van welk logement gij wilt: alles heeft zijn Engelsch karakter verloren, zonder evenwel veel te hebben, dat aan het vaste land herinnert; in den gang is de onmisbare Engelsche *bar*, eene soort van buffet, achter een glazen kast, waar echter, in plaats van de knappe Engelsche *barmaid*, eene slordige *Française* volhoudt met Engelsch te raadbraken tegen iedereen, die in staat is haar te verstaan. De beschuttingen en hokken der Engelsche koffijkamers zijn verdwenen, maar de tafels staan eenzaam in hoekjes zich te vervelen, en de knechts zijn op zijn Engelsch al 's morgens vroeg met zwarte rokken en witte dassen opgeschikt en de *carte* bevat eene heel kleine lijst van Fransche schotels en eene lange reeks van *muttonchops* en *beefsteaks* met allerlei sausen gevarieerd, zoodat de vreemdeling onwillekeurig het *toujours perdix* en *toujours mouton* verandert, en men drinkt er *ale* en *stout* en *gingerbeer*, als overal; bij slot van rekening betaalt men dezelfde prijzen als elders, zonder iets echt Engelsch of echt Fransch voor zijn geld genoten te hebben.

Wij gaan dus verder naar *Covent Garden*, zooals de onverbasterde naam *Couvent Garden* beteekent, vroeger de tuinen van een klooster; thans een der voornaamste markten van Londen. Ze bestaat uit twee kolonnades, evenwijdig met elkander loopende en door een met glas gedekten gewelfden bijna twintig voet breeden gang vereenigd. De kolonnades rusten op zware granieten zuilen, waartusschen de winkels aan de buitenkanten, even als die van den binnenkant, met slaapkamers daarboven staan. De breede gang in het midden levert een heerlijk gezigt op: daar ziet men de keurigste vruchten en de schitterendste bloemen smaakvol uitgestald, terwijl daarbuiten heerlijke groenten, — veelal uit Holland, — het oog van den bezoeker bekooren. De prijzen echter van alles schijnen den vreemdeling ongerijmd; men kan er een zeer lekkere ananas krijgen voor zes en dertig stuivers, terwijl een mandje pruimen dat in Holland geen tien stuivers kosten zou, duurder is dan de ananas, en goede appels en peren, naar verhouding, duurder dan beiden. Enkele winkels verkoopen niets anders dan *bouquetten* voor het theatre of voor de balzaal en zeven of acht gulden is slechts een middelmatige prijs voor de keurig opgemaakte ruikers. Tegen den middag tusschen drie en vijf uur, ziet men vele equipages buiten staan, terwijl de deftigste heeren en dames uit het *West End* de andere plebeische markt bezoeken om daar de *emplettes* voor het dessert of inkoopen van bloemen te doen.

Het plein rondom de markt is tamelijk groot en deels met winkels, ook onder een zuilengang, de zoogenoemde *Piazza*, met logementen en woonhuizen bezet. Aan den noordwestelijken hoek ligt *Evan's Grand Hotel* waar wij logeren. Het is een klassiek plekje gronds en men is er best, in alle opzigten. Het is een grootsch gebouw, welks front het werk is van den beroemden bouwkundige Inigno Jones, die het oude gebouw herstelde. Het had gediend tot woonplaats van den ouden, half dwazen ridder Kenelm Digby, die daar zijne studien in de alchemie voortzette, en daarom honderdmaal meer geld verspilde dan de laatste huisbazen, de logementhouders, ooit verdiend hebben. Een geleerde bisschop van Durham, die in de letterkunde welbekende Nathaniel Crewe, betrok nu het prachtige huis en ter eere zijner woonplaats, doopte hij al de vondelingen uit de buurt, naarmate van hun geslacht, Paul of Maria Piazza, tot dat de familie zoo groot werd, dat hij genoodzaakt was zijn brein in te spannen om een nieuwen geslachtsnaam te bedenken. De admiraal Russel, laten graaf van Oxford, en de overwinnaar in den zeeslag bij kaap la Hoque, was zijn opvolger en eerst tegen het einde van de vorige eeuw werd het aristocratisch verblijf in een logement herschapen.

(*A. C.*)

Turkije.

OVERZIGT DER GESCHIEDENIS VAN TURKIJE,

(Ontleend aan het Werk: »DE OORLOG *tusschen Rusland, Turkije en de Westersche mogendheden, in het midden der 19de eeuw.*«)

(*Vervolg van ons vorig No.*)

De Ulemaas.

Wij zeiden het reeds, de vermenging der godsdienstige en burgerlijke wetten is de bron geweest van vele wederwaardigheden voor het Islamismus. Het is tevens de muur waarop menige poging tot verbetering en hervorming reeds is afgestuit; het wapen waarmede de oud-Turksche partij tegen de invoering van nieuwigheden strijd voert.

Het spreekt van zelf dat een wetboek, zoo uitgebreid, van rijken en zamengestelden inhoud, zijne tolken en uitleggers vorderde. Mahomed had geen priesterstand ingesteld; maar zij, die geroepen werden de burgerlijke wet te verklaren en toe te passen, verkregen als van zelf een eenigzins godsdienstig karakter. Deze uitleggers nu van den Koran vormen het ligchaam der Ulémaas, allen personen, die tamelijk veel kennis bezitten, en niet voor hun dertigste jaar dien rang kunnen bereiken. Aan hun hoofd staat de Scheik-ul Islam, van regtswege minister van justitie; onder hem zijn de Karaskiers, opperste Ulémaas en hoofden der justitie in elke provincie. Deze Karaskiers houden hun verblijf te Konstantinopel, en spreken daar in het hoogste ressort vonnis uit in alle burgerlijke, godsdienstige of staatkundige aangelegenheden. De gelijkheid voor de wet is een der grondslagen van de Turksche heerschappij; de Ulémaas zijn voor het grootste deel opgekomen uit de armste klassen der maatschappij, en niet zelden worden mannen die eenmaal het nederigst handwerk dreven, ja, zelfs slaven, tot de hoogste ambten in den staat geroepen. De voorregten door Mahomed toegestaan, hechten zich nooit aan personen, alleen aan de betrekking die zij bekleeden. Wanneer dus eenmaal de gelijkstelling van de muzelmansche en niet-Muzelmansche onderdanen van de Porte verkregen werd, zou Turkije weldra de meest vrijzinnige staat zijn der wereld.

Zulk een stap voorwaarts ontmoet echter hinderpalen van het grootste gewigt. De Koran predikt ja, verdraagzaamheid, maar verklaart tevens, dat er zelfs in het Paradijs geene gelijkstelling kan bestaan van de Mahomedanen met de belijders eener andere leer. Na de verdelging der Janitsaren, het vertegenwoordigend ligchaam van de streng muzelmansche begrippen en van al de veroordeelen van vroegere eeuwen, is zeker de *mogelijkheid* van vooruitgang geboren; maar zoo lang het den Sultan, in wien zich de verpersoonlijking vereenigt en van de *godsdienst* en van den *staat*, door Mahomed gesticht, alleen mogelijk is te regeren door eene standvastige en getrouwe toepassing der wetten van den Koran, — zoo lang is er meer dan gewone schranderheid noodig om het daarheen te rigten. Denken wij ons Abdul-Medjid rationalist of deïst, en hij zou bij zijne hervormingen schipbreuk lijden op het geloof, het gezond verstand der Muzelmannen, op hunne gehechtheid aan de eenvoudige instellingen, aan de maatschappelijke vormen zoo hun overgeleverd. Slechts dan, wanneer het hem gelukken mogt zijne onderdanen te doen begrijpen, dat zij de vrijheid behouden, om zich als Muzelmannen voor God meerder te achten dan een Christen, een jood, een Heiden, maar met deze gelijk regt en gelijke verpligting deelen om het gemeenschappelijke vaderland te dienen — slechts dan kan hij zeker zijn van een goeden uitslag. Na het gezegde is het niet moeijelijk te bepalen, welke hinderpalen zouden moeten worden geëffend, zoo al niet geheel weggenomen, om de Europeesche beschaving in Turkije wortel te

doen schieten. Vooreerst houden de vrouwen niet langer van het maatschappelijk verkeer moeten zijn uitgesloten; ten tweede zou het denkbeeld van de meerderheid van den Muzelman boven een ander mensch, door genen tot het zuiver geestelijk gebied moeten beperkt worden; ten derde zou het verbod moeten worden opgegeven, door Mahomed gegeven ter bestrijding van de afgoderij, waarbij het den belijders van zijne leer ontzegd is eene afbeelding te maken van eenig mensch of dier op aarde.

Men heeft tot heden aan de „laatste omstandigheid niet dat gewigt gehecht, hetwelk zij verdient. De kunst, dat magtig hulpmiddel, die onafscheidelijke gezellin van intellectuele ontwikkeling, zou in de Turksche maatschappij eene onberekenbaar belangrijke rol te vervullen vinden. De tentoonstelling of het verkoopen van het portret van den Sultan en van zijne gemalinnen, zou eene groote schrede tot vooruitgang zijn.

Gemengde Berigten.

De *Morning-Advertiser* beveelt meermalen zijnen lezers aan, de brieven te lezen die in zijn blad verschijnen, met de teekening van: *„an other Englishman.”* Een derzelven begint aldus:

„Wanneer het volk van Engeland niet, door beradenheid en oogenblikkelijke handeling aan den dag te leggen, zijne tusschenkomst doet gelden, dan bestaat de mogelijkheid dat het zich onherroepelijk gebonden ziet om een broederkrijg tegen Amerika te voeren. Daartoe wordt het aangespoord door bonapartische dwingelandij en oligarchische medewerking. De middelen, het doel en de gelegenheid waarvan gebruik gemaakt wordt, zijn tastbaar en grof. De middelen bestaan in het aanzetten der driften van de natie, door haar in een overdreven licht beleedigingen voor te houden, even als de matador in het stierengevecht den stier *misleidt* door het voorhouden van de roode vlag. Het doel bestaat daarin om den voortgang der verlichting te vertragen, de vrijheid met de vrijheidlievenden te vernietigen, aan de dwingelandij hare dierlijke kracht te verzekeren, en aan de oligarchie haar monopolie. En de gelegenheid daartoe gekozen is het oogenblik dat er onderhandelingen in gang zijn om een vrede met Rusland tot stand te brengen, gedurende welke men de aandacht van een schandelijken vrede wil afleiden, door ze op het spoor te leiden van eenen nog schandelijker oorlog.”

—Tot wederlegging en logenstraffing van al de geruchten betreffende het verschil van meening, dat de kabinetten van Parijs en Londen ten opzigte van den vrede zou verdeeld houden, bevat de *Constitutionnel* een half officieel artikel, waarin verklaard wordt dat niet alleen de volmaaktste overeenstemming heeft bestaan en nog bestaat tusschen die twee kabinetten, maar dat die eensgezindheid op de meest volstrekte wijze zal worden gehandhaafd; het verbond van Frankrijk met Engeland voortaan in zekeren zin onverbreekbaar is (?)

—Volgens een Parijschen brief aan *le Nord* heeft de heer de Thouvenel, Fransch gezant bij de Porte, aan zijne regering berigt, dat te Konstantinopel talrijke kuiperijen zijn ontdekt, waardoor lord Stratford de Redcliffe den Franschen invloed tracht tegen te werken. Al de Fransche vertegenwoordigers in het buitenland hebben dien ten gevolge in last gekregen, een waakzaam oog te houden op handelingen van dien aard die door de Engelsche agenten mogten worden gepleegd.

— Men verneemt dat op korsika een Koffertje is ontdekt, waarin een groot aantal brieven zich bevonden van Napoleon I, alle met zijne eigene hand geschreven en gedagteekend 1785, op het oogenblik dat hij Brienne verliet en op de militaire school ging. Deze brieven zijn, naar men zegt, gerigt aan zijnen oudoom, den aartsdiaken Lucien en aan zijne moeder, en alle geteekend *Napoleone di Bonaparte*. Men verzekert dat de bezitter van die kostbare verzameling naar Parijs is vertrokken, om ze aan de fransche regering te koop aan te bieden.

—Het volgende geestige antwoord wordt den voorzitter van het Wetgevend Ligchaam in den mond gelegd. De senator van Heeckeren beklaagde zich bij hem over de regering, en besloot zijne jeremiade met te zeggen, dat hij het voorbeeld van den heer Druoyn de Lhuys volgen wil. „Dat zult gij wel laten,” zeide graaf de Morny, en wel op dertig duizend gronden, van een franc het stuk.”

— Naar men zegt, hebben alle legitimisten en orleanisten een schrijven ontvangen van den graaf van Chambord, houdende officiële kennisgeving van de ineensmelting der beide Bourbon-takken, en aanbeveling zijnerzijds, als hoofd van het vereenigde huis van Bourbon, aan alle koningsgezinden in Frankrijk, om het voorbeeld van de hoofden der takken van Bourbon en Orleans te volgen en hunne vijandschap te doen ophouden.

— Onlangs is te Parijs de openbare verkooping geëindigd van eene verzameling handschriften, waaronder veel zeldzame worden aangetroffen, waarvoor aanzienlijke sommen worden besteed. Enkele worden hier vermeld: Brief van Hendrik VIII, koning van Engeland, aan Anna Boleyn, 262 francs; brief van Machiavel, 120 fr.; brief van Juana de la Rovere Ubaldini, hertogin van Sora, gemalin van den prefect van Rome, aan Pietro Soderini, gonfalonier van Florence, dd. 1 October 1504, waarin zij den jeugdigen Raphael bij dezen aanbeveelt, 200 fr.; drie bladzijden van Simon de Lencloe aan De Bon-Repos, 90 fr.; brief van Talma aan Ducis, 50 fr.; brief van Frederik II, koning van Pruissen, aan Voltaire, over de *Henriade*, 58 fr.; brief van André Chénier, 100 fr.; brief van den grooten Condé, 100 fr., enz. enz.

Producten Handel.

Bij inschrijving verkocht:

Suiker. Den 22n. dezer, 16 vaten van Plantaadje *Kroonenburg*, à 10,11 cent.

NB. De geannonceerde p. m. 40 vaten Suiker van plantaadje *Berkshoven en Oostrust*, zijn *niet toegewezen*.

Scheepvaart.

Aangekomen.

Den 22sten dezer, de Nederl. schoener *Sirius*, kapt. van Duijn, van Demerary.

Den 23sten, de Nd. Am. brik *Cahuzac*, kapt. Wels, van Boston.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Willem en Carel, kapt. N. D. Steenveld, adres bij H. Degenhard. — Sluit 2 April.

Urania, kapt. C. J. Stapert, adres bij Gebrs. Samson. — Vertrekt 30 April e. k.

Goede Verwachting, kapt. A. R. de Lang, adres bij Gisius & Co.

Texel, kapt. H. J. Hubert, adres bij Gisius en Co.

Jan Visser, kapt. Driest, adres bij M. M. Curiel.

Noord Holland, kapt. F. C. Overeem, adres bij F. P. Bouguenon.

ADVERTENTIEN.

Gedrukt bij **J. C. MULLER Az.**